

hovedet slet ikke blev værdsat pr. Kvadratalen, men pr. Td. Land, nu koster indtil 1—2 Kr. pr. Kvadratalen. Naar Lodderne er saa dyre, er det ganske urimeligt at antage, at Kommunerne i større Udstrækning skulde kunne skaffe Havelodder til Veje.

Men det ærede Medlems Udtalelser om Sagen glædede mig, forsaavidt som de aabenbarede, at det ærede Medlem havde Interesse for Sagen. Nu vil jeg gerne vide, om det ærede Medlem taler paa hele sit Partis Vegne, saaledes at det ikke blot er smukke Talemaader, men at det ærede Medlem og hans Parti virkelig er parate til at lade Handling følge paa Ordene, saaledes at der om fornødent ved Statens Indgriben overfor den private Ejendomsbesidder kan skaffes den nødvendige Jord til Veje og Trangen til Oprettelse af Kolonihaver paa den Maade virkelig kan blive imødekommet.

Brorsen: Jeg skal kun udtale, at jeg ikke kan tilraade, at man stemmer for Lovforslaget i den Affattelse, som det nu har faaet ved den sidste Afstemning i Folketinget. Vi kan nemlig ikke billige, at man indsætter en Bestemmelse om, at der kan eksproprieres Jord til mindre Landbrug. Vi har den Opfattelse, at der vil komme tilstrækkeligt af Jord frem uden denne Bestemmelse, og at det i hvert Fald er noget af det sidste, man skal gribe til: saadan i al Almindelighed at ekspropriere Jord, som der vilde blive Tale om efter Lovforslaget.

Men det forekommer mig mærkeligt, at man fra Regeringspartiernes Side ikke vil modtage Lovforslaget uden denne Bestemmelse. Hvad er det nemlig, Lovforslaget indeholder af andre Bestemmelser, bortset fra Bestemmelsen om Ekspropriation af Jord? Det er for det første den Bestemmelse, at der kan købes Jord — det siges ikke i Lovforslaget, at Regeringen skal købe Jord, men der nedsættes et Nævn, som skal holde Øje med, hvor der rundt omkring i Landet kan købes Jord til rimelig Pris. Det er ikke til at forstaa, at Regeringen ikke vil have den Bemyndigelse til at købe, hvor der virkelig er Jord at faa til rimelig Pris; maaske der slet ingen Præstegaardsjord er, maaske der slet ingen Len og Stamhuse er. En Referent til et københavnsk Blad har lagt mig en Udtalelse i Munden om Jordhungeren. Men det er netop fra radikal og socialdemokratisk Side, at man har talt om den store Jordhunger, og naar man har den Opfat-

telse, at et saadant Forhold er til Stede — og det maa man gaa ud fra er disse Partiers Mening, siden det saa hyppigt er udtalt her —, saa er det mærkeligt, at man ikke vil have Bemyndigelse til at købe Jord til rimelige Priser. Der kan godt tænkes Egne i Landet, hvor der er Tusinder af Tønder Land, som egner sig netop til Udstyknig og til Oprettelse af disse mindre Landbrug. Vi ved, at der f. Eks. i Jylland er Foreninger, som har paataget sig at give Tusinder af Tønder Land, som nu ligger hen som Hede, den første Bearbejdning og Kultur. Det er meget muligt, at her netop bliver Tusinder af Tønder Land, som kan sælges til Staten for en meget rimelig og billig Pris. Men Regeringen bryder sig ikke om at faa Bemyndigelse til at købe saadan Jord!

Endvidere giver Lovforslaget Ret til en Forkøbsret til de store Gaarde, der i Fremtiden sættes til Tvangsauktion. Man kunde ogsaa tænke sig, at det kunde være af Betydning for Staten.

Vi har kunnet billige, at man under visse Forhold kunde ekspropriere til Byggepladser med Havelodder. Vi mener, at der naturligvis maatte gives saadanne Bestemmelser i Lovforslaget, at det ikke gik saa ganske glat, men at det dog skulde kunne lade sig gøre, hvor der var Trang dertil; og vi har, som sagt, Eksempler paa, at ved visse Stationsbyer en enkelt Mand har overtaget al Jorden omkring Stationsbyen og har dirigeret Stationsbyen i en meget uheldig Retning. Vi finder heri en Begrundelse for, at man mere i Almindelighed kunde ekspropriere til Bebyggelse med Havelodder, men længere er det efter vor Mening absolut ikke nødvendigt at gaa i dette Øjeblik.

Jeg skal anbefale at stemme mod Lovforslaget i den Affattelse, det har faaet efter sidste Afstemning.

N. Frederiksen: Jeg var ikke saa lidt imponeret over den Iver, som det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich) lagde for Dagen i Retning af at skaffe Havelodder og give Kommunerne Adgang dertil. Jeg var noget forbavset, især fordi, som det allerede er nævnt, det ærede Medlems Parti i det andet høje Ting stemte imod at tildele de kommunale Myndigheder den nødvendige Bemyndigelse, der vilde sætte dem i Stand til at opfylde den Pligt, som det ærede Medlem mente, Kommunerne havde paa dette Omraade. Hvis Sagen stod saadan, at man fra de offentlige Myndigheders Side kunde gaa ud